

De Hulpverlening aan de Gekwetste Reizigers en de bescherming der Reizigers

door Dr. P. WAUTRICHE

WEL stellen de reizigers van ons Belgisch net elken dag meer de snelheid en de regelmaat der treinen alsmede het comfort der voor hen bestemde rijtuigen op prijs, maar de meeste gebruikers van ons spoorwegnet hebben niet het minste besef van de veelheid der door de N.M.B.S. getroffen maatregelen om ze te beschermen tegen de gevaren inhaerent aan het vervoer en om hun, bij ongeval, onmiddellijk doelmatige hulp en zorg te verlenen.

«Betrouwbaar, comfortabel, snel», ziedaar het devies waarop onze spoorwegtechnici gedurig het oog hebben gericht.

Laten wij allereerst met voldoening vermelden dat ons land, dat in vergelijking met de andere naties, het belangrijkste spoorwegnet bezit, nu juist het net is waarop het minste aantal spoorwegongevallen voorkomen, niettegenstaande de groote hoeveelheid in omloop gebrachte treinen en de steeds toenemende uursnelheid.

Collectieve ongevallen zijn uiterst zeldzaam en het aantal individuele ongevallen is betrek-

kelijk gering, als men slechts even wil letten op het indrukwekkend aantal vervoerde reizigers dat, in 1936, 189 millioen, in 1937, 202 millioen, en in 1938, 194 millioen bedroeg.

Bovendien staat het vast dat de individuele ongevallen welke den reizigers overkomen, vóór een groot deel te wijten zijn aan onbedachtzaamheid en aan betreuenswaardige onvoorzichtigheid.

Bij een collectief ongeval wordt de hulpverlening bijzonder snel ingericht. De bijgeroepen geneeskundige diensten van de Maatschappij snellen naar de plaats van het ongeval, en dokters, verpleegsters, hulpverleeners verstrekken terstond aan de slachtoffers de zorgen welke hun toestand vereischt.

Zwaargekwetsten worden onverwijld verpleegd en daarna met de snelste middelen naar de gespecialiseerde klinieken gevoerd.

Geldt het, daarentegen, een individueel ongeval, dan ontvangt de reiziger in den verbandpost van het station of wel in den trein zelf, de eerste zorgen van een bediende die een praktische opleiding voor de functie van hulpverleener gekregen heeft.

In elken trein is een volledige verbandkist aanwezig, met al het noodige voor het verlenen van hulp met een maximum van asepsis.

De gewonde reiziger is er dus zeker van, bij een ongeval de beste zorgen te ontvangen van een gedienschtig personeel, dat naderhand zijn wegvoering met al de gewenschte voorzorgen zal organiseren.

Zodoende wordt de ongelukkige nasleep van het ongeval tot een minimum beperkt.



Een verbandpost

Maar de N.M.B.S. heeft niet alleen de hulpverleening aan haar gekwetste reizigers georganiseerd, ze wijdt ook allereerst haar krachten aan het voorkomen van spoorwegongevallen.

De reiziger die knus in zijn hoekje zit, heeft geen idee van het complex van voorbehoedmaatregelen dat hem beschut, van zodra hij ingestapt is tot bij zijn aankomst ter bestemming.

Als de spoorwegrampen thans zeldzaam zijn, is dit wel te danken aan de waakzaamheid van de technische diensten en aan de nooit falende aandacht van de veiligheidsbedienden.

Reizigers, weet U wel dat de toestand van het spoor dagelijks gecontroleerd wordt en dat de groote herzienings- en vernieuwingswerken der sporen, die U zoo dikwijls bemerkt op uw reizen, in de eerste plaats ter wille van de veiligheid van het verkeer worden ondernomen?

Het rollend materieel wordt dagelijks geschouwd vóór het vertrek er van in den trein en op gestelde tijdstippen wordt er ook nog een grondig onderzoek in de groote werkplaatsen van de Maatschappij aan besteed.

Geleidelijk en stelselmatig hebben de metalen rijtuigen de plaats ingenomen van de oude rijtuigen, die minder waarborg boden bij ontsporing.

Weet de reiziger wel dat de bedienden die hij druk doende ziet in de groote stations, langs de treinen, gaande van den eenen trein naar den anderen vóór het vertrek, wagenschouwers zijn? Zij beproeven de remmen en zien terzelfder tijd na of de hoofdorganen van de rijtuigen nog in orde zijn. Altijd maar ter wille van de veiligheid.

De thans in gebruik zijnde seintoestellen zijn wonderen van vindingrijkheid die ook het hunne bijdragen tot de algemeene veiligheid.

Eindelijk is het den gebruiker van onzen spoorweg niet onbekend dat de bedienden die

de veiligheidsposten waarnemen, onder geregeld toezicht werken, waardoor alle garantie wordt bekomen wat hun bekwaamheid betreft.

Wij hebben de organisatiedetails bekendgemaakt die allereerst het voorkomen van collectieve ongevallen voor doel hebben.

Maar er zijn er nog andere die de individuele veiligheid van den reiziger betreffen.

Bij groote feestgelegenheden, geeft het Spoorwegbestuur het publiek den raad zijn biljetten van te voren te nemen. Het richt eveneens tot de reizigers het dringend verzoek de plaatsbewijzen met gepast geld aan het loket te betalen. De voornaamste reden daarvan is den reizigers een langen wachttijd te besparen, die tijdverlies meebrengt, wat als gevolg heeft dat de cliënteel prikkelbaar wordt of naar de perrons snelt als de vertrektijd daar is.

Moet nog eens aan de reizigers gezegd worden enkele minuten vóór het vertrek te komen? Wij stellen inderdaad vast dat het gewoonlijk dezelfde personen zijn die de zaalwachters voorbijstuiven naar de perrons.

Het zijn ook dezelfde reizigers die dikwijls trachten in te stappen als de trein reeds in gang is. En nochtans, wij weten het bij ondervinding, « Haast en spoed... »

Andere reizigers raken niet uitgepraat met verwanten of vrienden, merken dan ineens dat zij moeten opschieten... En dan gaat het op



Inhoud van een verbandkist

een drafje naar den trein, die niet kan wachten. Een groot geluk nog indien, op de trappen of in de tunnels naar de perrons, geen misstap, val of verstuiking deze onverbeterlijke nakomers komt bestraffen. « Men moet niet te veel hooi op zijn vork nemen! »

En toch is het immers voor de vrienden zoo eenvoudig een perronkaartje te nemen om den reiziger op zijn gemak tot aan zijn coupé te vergezellen.

Sinds enkele jaren reeds zijn de perrons verhoogd en het publiek zal, dank zij deze gelukkige inrichting, niet meer blootstaan aan de gevaren verbonden aan lage perrons.

Bovendien wordt de rand van de perrons regelmatig gewit om vallen te voorkomen, dat altijd gevaarlijk kan zijn.

Het mag kinderachtig lijken aan de reizigers den raad te geven te wachten tot de trein gansch stilstaat alvorens in te stappen, de aangevoerde reizigers eerst te laten uitstappen, gedrang te voorkomen dat onvoorziene ongevallen of andere voorvallen ten gevolge heeft...

De wachters en het toezichtspersoneel waken voor de goede orde en elken dag blijkt hun taak noodzakelijk.

Om het instappen van zieken of gebrekkigen te vergemakkelijken, stelt de dienst der stations wagentjes te hunner beschikking, waardoor de bezwaren van het vervoer worden vermeden.

Onder het instappen roepen de wachters herhaaldelijk : « Opgelet! ».

Inderdaad, enkele oogenblikken verstrooidheid zijn reeds de oorzaak van menigvuldige kneuzingen aan de handen geweest.

Laten wij op onze reizen de gewoonte aannemen niet in de deuren naar buiten te leunen, ook niet als ze behoorlijk gesloten zijn.

Wij moeten er inderdaad voor beducht zijn dat stof in de oogen onze verdere reis bederft.

Op sommige plaatsen van de lijn is het overigens gevaarlijk naar buiten te leunen, en door berichten op de ruiten wordt de aandacht der reizigers op deze plaatsen gevestigd.

Ouders die met kinderen reizen moeten op de deuren letten. « De kruk niet draaien alvorens de trein stilstaat » luidt het voorschrift.

Laten wij dienaangaande den reizigers attent maken op de gerustheid welke vooraf besproken plaatsen ver van de deuren bezorgen, vooral voor lange reizen, tijdens dewelke de kleintjes dikwijls blijk van nervositeit of ongeduld geven.

Heeft de reiziger er op gelet van welke soort van glas de ruiten van den coupé zijn? Bij het breken brengt dit speciaal « Securit » -glas geen wonden toe. De spoorweg had tot plicht deze gelukkige uitvinding toe te passen in het belang van de reizigers die hij vervoert.

Gedurende de reis kunnen door het vallen van koffers enz. uit de bagagerekken eveneens ongevallen veroorzaakt worden. De vervoerde bagage moet dus ordelijk geschikt worden zoodat ze in stabiel evenwicht ligt.

Eens ter bestemming aangekomen, nog een laatste raadgeving.

Indien wij de personen die ons zijn komen opwachten willen doen merken dat wij met den trein mee zijn, moeten wij op onze hoede wezen voor de doorschijnende ruiten van de rijtuigen die soms werkelijk den indruk kunnen laten alsof ze neergelaten zijn.

We gaan dus kalm naar den uitgang zonder onze burens te stooten en te verdringen. Wij plaatsen onze bagage derwijze dat wij gemakkelijk kunnen uitstappen, wij vragen eventueel de hulp van een wachter of van een pakjesdrager.

Aldus verloopt onze reis even snel als comfortabel, zonder hinder of voorval.

In alle omstandigheden wordt een doelmatige veiligheid niet alleen door eenzijdige maatregelen bereikt. Om spoorwegongevallen te vernijden, moet de reiziger de beteekenis begrijpen van de hem verstrekte raadgevingen en deze toepassen.

Alleen dan kunnen ongevallen voorkomen worden.

